

‘Schrijven maakt me gelukkig’

Kinderboekenschrijfster **Carry Slee** (71) had geen gemakkelijke jeugd. Toch heeft die haar ook veel gebracht, vindt ze. Het was namelijk een heel leerzame periode.

TEKST: BRAM DE GRAAF

“Het is zo jammer dat het vak ‘levenslessen’ nog niet bestond toen ik zelf naar school ging”, zegt Carry Slee. “Want zoiets heb ik erg gemist. Ik moest het allemaal zelf uitzoeken. Als ik het voor het zeggen had, zou er nu verplicht op elke school wekelijks een uurtje ‘levenslessen’ aan alle kinderen worden gegeven.”

Wat zou een van de belangrijkste lessen daarin moeten zijn?

“Leer je grenzen stellen! Zelf durfde ik dat als kind niet. Ik wilde niemand kwetsen en daarom deed ik dingen die eigenlijk niet bij me pasten. Zoals heel jongensachtig doen; ik voetbalde bijvoorbeeld om mijn vader te *pleasen*. Terwijl ik veel liever met mijn poppen speelde.” Tegenwoordig doet Carry daarom voorname-lijk alleen dingen die wél bij haar passen, zoals schrijven en genieten van de natuur en haar dierbaren. Met haar partner Elles, die ze al bijna vijftig jaar kent, bewoont ze een fraai huis aan de rand van Bergen, met uitzicht op een natuurgebied. Achter het huis staat een houten ateliertje waar ze schrijft. “Ik verlaat deze plek zelden. Vakanties en reizen zijn niets voor mij. Hier kan ik lekker schrijven en tussendoor met de honden wandelen in het bos en de duinen. Hier voel ik

me veilig en in control. Ik hecht daar enorm aan. Daarom heb ik ook een vast ritme in het dagelijks leven. Ik vind het heerlijk om ‘s morgens wakker te worden en al precies te weten wat ik die dag ga doen.”

Waar komt dat vandaan?

“Het zit in mijn genen. Mijn opa was kleermaker en zat het liefst alleen maar in zijn ateliertje, één keer per jaar ging hij met mijn oma naar de bioscoop. Maar het komt ook door mijn onveilige opvoeding, vermoed ik. Ik groeide op in een echte Amsterdamse volksbuurt. Moeders hingen er met de krulspelden in het haar uit de ramen om hun kinderen in de gaten te houden. Maar mijn eigen moeder voelde zich daar niet op haar gemak, in tegenstelling tot mijn vader. Ze had last van depressies en kon het leven niet aan. Ze ►

‘Ik hecht enorm aan mijn vaste dagritme’

‘Als kind ontwikkelde ik een enorme fantasie, zo had ik controle’

klaagde over ons kleine huis en verweet mijn vader dat hij te weinig verdiende. In mijn slaapkamertje hoorde ik ze vaak ruziemaken. Dan verzon ik in mijn hoofd verhaaltjes; ik ontwikkelde een enorme fantasie en leerde me ervoor af te sluiten. Zo had ik controle.”

Kon je haar niet gelukkig maken?

“Ik probeerde het wel. Ze slikte valeriaan en daarvan kreeg ze huilbuien. Hele zondagen zat ze in de ouderslaapkamer te huilen, terwijl ik met mijn vader en oudere zus Monopoly in de woonkamer speelde. Dan ging ik naar haar toe om haar te troosten. ‘We hebben het toch gezellig in ons mooie huisje?’, zei ik dan. ‘Laat mij maar’, zei ze. ‘Ga lekker spelen.’ Maar dat kon ik

niet. Gevolg was ook dat mijn vader warmte bij ons zocht. Hij was opgegroeid in een weeshuis en had veel liefde gemist. Maar wij konden dat niet geven, hij werd daarin vaak teleurgesteld. Hij noemde mij ‘zijn jongen’, want hij had graag een zoon gehad. En daarom gedroeg ik me soms als een jongen.”

Wat doet zoiets met een kind?

“Toen wist ik niet beter. Achteraf gezien was het een leerzame periode, want ik leerde me inleven in andere mensen. Daar heb ik mijn schrijverschap aan te danken, dus in die zin heeft het me ook veel gebracht. Maar een kind hoort natuurlijk niet zulke zorgen te hebben.”

Schrijf je specifiek kinderboeken omdat je zelf het kind-zijn hebt gemist?

“Ik denk het wel. Bij het schrijven van een kinderboek vind ik het altijd heerlijk om in een kinderhuid te kruipen en me echt kind te voelen, zonder zorgen. Behalve dat ik ervan geniet, heeft het misschien ook een inhaal-functie.”

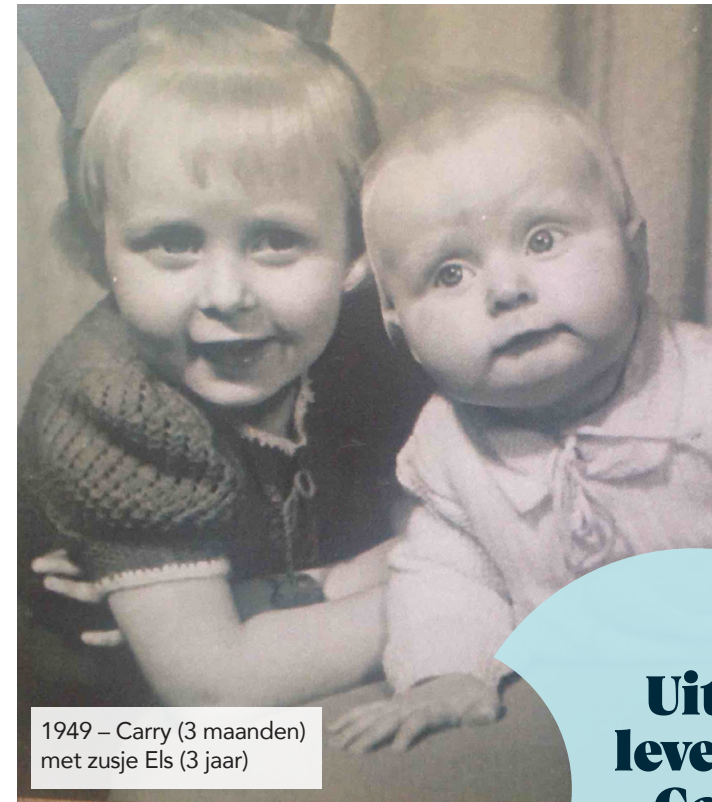
Zag je er niet tegenop om zelf moeder te worden?

“Integendeel. Als Sinterklaas op school aan mij vroeg wat ik later wilde worden, antwoordde ik: ‘Moeder!’ Mijn voorbeelden waren de moeders van vriendinnetjes, ze lieten me zien hoe het ook kon.”

Carry en Elles hebben twee dochters en drie kleinzoons, op wie Carry twee dagen in de week past. Ze leerde Elles begin jaren zeventig kennen op Academie voor Expressie door Woord en Gebaar in Utrecht, het waren wilde jaren waarin alles moest kunnen en mogen. “Een heerlijke tijd. Ik ging vanwege de situatie thuis al jong op mezelf wonen. Ik verzette me tegen autoriteit en was behoorlijk losgeslagen, maar ik heb nooit drugs gebruikt. Want ik was bang dat ik daardoor de controle zou verliezen. Ik moest me altijd zelf kunnen redden, dat heb ik nog steeds.” ▶

Levensloop Carry Slee

- 1949** geboren als Carolina Sofia Slee in Amsterdam
- 1975** slaagt voor de Academie voor Expressie door Woord en Gebaar, wordt dramadocent in het middelbaar beroepsonderwijs
- 1979** voor de eerste keer moeder, heeft twee dochters
- 1988** verhaaltjes die ze hen vertelt verschijnen in *Bobo*
- 1989** eerste boek *Rik en Roosje*, voorleesboek voor jonge kinderen. Daarna volgen al snel meer jeugdboeken
- 1992** *Verdriet met mayonaise* bekroond door Kinderjury
- 1999** schrijft kinderboekenweekgeschenk *Bikkels*
- 2001** autobiografische roman *Moederkruid*, haar eerste boek voor volwassenen en onderdeel van een drieluik. In totaal verschijnen er tussen 2001 en 2013 zes volwassenenboeken
- 2010** benoemd tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau voor haar bijdrage aan de literatuur
- 2013** burn-out
- 2021** nieuwste boek *Fake*

1949 – Carry (3 maanden) met zusje Els (3 jaar)

1953 – Keurig gekapt en gestrikt met Els

Uit het leven van Carry Slee

Met de klok mee: Carry's moeder in 1946, Carry in 1952, 1959, 1960

1989 – Net debuut gemaakt met *Rik en Roosje*

Moest je leren om je ouders los te laten?

"Zeker, dat was lastig. In het begin voelde ik me schuldig, maar ik wist: ik moet nu voor mezelf zorgen, want anders gaat het met mij ook niet goed. Het was een soort zelfbescherming."

Leerde Elles je wat echte liefde is?

"Ja, en dat is dat je er voor elkaar bent. Elles en ik zijn veel samen en delen de humor. Op de academie was ik degene die iedereen met mijn zelfspot aan het lachen wist te maken, maar Elles was de eerste om wie ik zelf dubbel lag. Dat vond ik heel aantrekkelijk."

Wat is de belangrijkste levensles die je jullie dochters meegaf?

"Dat ze mogen zijn wie ze willen zijn, en dat geldt ook voor mijn kleinkinderen. En ik wilde ze de veiligheid meegeven die ik zelf zo had gemist. Dat doe ik door er altijd voor ze te zijn."

Mede dankzij haar succes is ook Carry al jaren wie ze zelf wil zijn; al moest ze wel met dat succes leren omgaan. Een aantal jaar geleden had ze een burn-out, een gevolg van altijd maar hard werken. "Ik moest leren dat het ook met minder kon. Als je succes hebt, zijn de verwachtingen elke keer weer hoog en het kost veel energie om dat altijd maar voor elkaar te krijgen."

'Van nature ben ik erg verlegen'

Fake

In *Fake* wordt scholier Levi vals beschuldigd van de zware mishandeling van de nieuwe leerling Emiel, die het met Levi's vriendin Mila had aangepapt: het bewijs is een nepfilmpje dat op YouTube circuleert. Terwijl Emiel in coma ligt, wordt de ontkennende Levi bedreigd. "Ik wil jongeren laten zien wat er kan gebeuren als je zo maar iets post op internet," zegt Carry. "En dat ze beseffen dat ze ermee moeten oppassen."

€ 17,99 | Overamstel uitgevers

Is succes dan wel leuk?

"Zeker! Maar iedereen wil wat van je, daar moest ik mee leren omgaan. Grenzen stellen en assertief zijn. Daarnaast ben ik van nature erg verlegen. Als mensen me zomaar aanspraken wilde ik wegkruipen."

Je had ook kunnen stoppen...

"Maar ik vind schrijven nog steeds een van de fijnste dingen om te doen, elk verhaal weer op-nieuw. Vroeger kon ik 's nachts niet slapen als ik niet wist hoe mijn verhaal verder moest. Nu weet ik dat het wel komt als ik even mijn dag niet heb. Ik raak niet meer in paniek als ik weet dat het mooier kan; door mijn ervaring is er vertrouwen. Dat is heerlijk. En schrijven is goed voor me, het maakt me gelukkig."

Heeft de werkelijkheid in die zin de fantasie van dat meisje in dat slaapkamertje in die Amsterdamse volksbuurt overtroffen?

"Ik had het wel durven dromen, maar nooit verwacht dat het uit zou komen."

Voel je het als een verplichting naar je moeder toe om wel gelukkig te zijn?

"Meer naar het leven toe. Ik vind dat we aan het leven verplicht zijn om er iets moois van te maken. Dat lukt niet altijd, want soms zit het niet mee en heb je ook verdriet. Maar je moet wel je best doen en positief blijven. Want het leven is het waard." ●

